

En seier for vårt motsetningsfylte fellesskap

Katharine Cecilia Williams

Sjefredaktør

Det viktigste jeg har lært etter at jeg kom tilbake fra ferien? At stamina og samhold fortsatt virker og er en fabelaktig vaksine mot resignasjon.

Katharine Cecilia Williams

Foto: Thomas Brun/NTB

I januar i år kunne du lese i Psykologtidsskriftet at «Kampen om spesialistutdanningen er trolig over» (Oxman, 2026). Norske helsemyndigheter ønsket en offentlig spesialistgodkjenning som ville føre til at Psykologforeningen ikke lenger skulle drive spesialistutdanningen.

Tittelen vår ble formulert på grunnlag av uttalelser fra involverte aktører og foreliggende saksdokumenter. Da vi publiserte saken, fremstod det hele avgjort. På oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet konkluderte Helsedirektoratet i egen utredning med en entydig anbefaling om å gjennomføre en offentlig godkjenning og utdanning for psykologspesialister. Helsedirektoratets uttalte målsetting var å styrke det psykiske helsetilbudet til folk over hele landet. De mente at gjeldende kompetansekrav ikke samsvarer med samfunnets behov. Spissformulert: Psykologene har laget en spesialistordning som beskytter egne interesser.

Flere psykologer var positive til en overgang til en offentlig utdanning og godkjenning. Nils Martin Jondalen argumenterte i Psykologtidsskriftet (Jondalen, 2026) at en slik ordning vil medføre sterkere krav til arbeidsgivere om å tilrettelegge for spesialisering av psykologene sine. For psykologer som har opplevd det vanskelig å oppfylle praksiskravene, fremstår nok dette som et positivt tiltak. Når psykologer må selvadministrere sine spesialistløp, blir det umulig å unngå hyppige og uforutsigbare utskiftninger av behandlere. Flere har problematisert denne siden ved eksisterende ordning, på grunn av de negative konsekvensene for pasientene.

Jondalen skrev at «Psykologforeningen kjemper imot når de burde spilt på lag» (Jondalen, 2026). Han opplevde at det har vært lite debatt rundt temaet oss psykologer imellom.

Februar i år svarte president Hanne Indregard Lind og visepresident Chris Margaret Aanonsen at «Psykologforeningen ønsker å spille på lag» (Lind & Aanonsen, 2026). Her kan vi spore et taktskifte fra Psykologforeningens side, ved å ønske velkommen interessen fra myndighetene for psykologers spesialistutdanning. Foreningen anerkjenner behovet for bedre ordninger for å fullføre

praksiskravene. De skriver videre: «Vi deler Helsedirektoratets mål om tydelig kompetanse, god kvalitet og tilgjengelige utdanningsløp.»

Hvis du leser rapporten fra Helsedirektoratet som anbefaler offentlig ordning, vil du se at det er knyttet stor usikkerhet til hvor store ressurser en overgang vil kreve. Psykologforeningen har de siste månedene argumentert for at tettere dialog mellom myndigheter, tjenestene og fagmiljøene vil bidra til å videreutvikle spesialistutdanningen uten å bygge opp nye byråkratiske strukturer – og har vært opptatt av å sikre videreføring av dagens 12 psykologspesialiteter. Det er viktig av flere grunner enn de interessepolitiske.

Jeg er opptatt av at vi har en god forbindelse mellom vår spesialistutdanning og samfunnets behov, og det ville overraske meg om jeg var alene. En god forbindelse kan vi ikke oppnå uten et gjensidig samarbeid med myndighetene og tjenestene. Samtidig er det etter min mening sentralt at våre fagmiljøer har en styring på innholdet og kvalitetssikringen av utdanningen. Signalene om at myndighetene skulle overta forvaltningen av innholdet i spesialistutdanningen, gjorde meg urolig.

I vinter så det ut som at nettopp det skulle bli realiteten. Nå i august kom beskjednen fra helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre. Det blir ingen statlig spesialistutdanning for psykologer (Liland, 2026).

Helseministeren følger opp Psykologforeningens invitasjon til åpen dialog og ønsker et samarbeidsforum mellom oss, myndighetene og tjenestene.

Kort oppsummert har helseministeren valgt å avvise den opprinnelige anbefalingen fra Helsedirektoratet, og begrunnelsen heter «samarbeid».

Siden februar har offentlig spesialistordning vært tema og diskutert på konferanser og i Psykologforeningens lokalavdelinger. Informasjon er blitt sendt ut til studenter og nyutdannede. Dialoger har vært initiert med embetsverket, regionale helseforetak, partiene på Stortinget og helseministeren. Store deler av de ansatte i foreningens sekretariat har medvirket i prosessene.

Sist, men ikke minst registrerer jeg at kritiske innspill fra psykologkolleger har blitt hørt, registrert – og tatt inn i arbeidsprosessene.

Jeg kan ikke annet enn å legge meg flat. Til mitt forsvar så virkelig kampen om spesialistutdanningen ut til å være tapt.

Dette er en seier for vårt fellesskap, uansett om du er glad for at Psykologforeningen nå skal videreføre spesialistutdanningen, eller ei. Arbeidet som er gjort, bærer samarbeidets og dialogens kjennetegn.

Referanser

- Jondalen, N. M. (2026). Spesialistgodkjenningen bør være en offentlig oppgave. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 63(3), 182-185. <https://www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2026as02ae-Spesialistgodkjenningen-bor-vare-en-offentlig-oppgave%20>
- Liland, K.L. (2026, 7. august). *Helseministeren: Vil bevare dagens utdanning*. Norsk psykologforening. <https://www.psykologforeningen.no/aktuelt/helseministeren-vil-beholde-dagens-spesialistutdanning>
- Lind, H. I. & Aanonsen, C. M. (2026). Psykologforeningen ønsker å spille på lag. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 63(4), 249-250. <https://www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2026as03ae-Psykologforeningen-nsker-spille-p-lag%20>
- Oxman, M. (2026). Kampen om spesialistutdanningen er trolig over. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*. <https://www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2026as01ae-Kampen-om-spesialistutdanningen-er-trolig-over>
-
- Publisert: 01.09.2026, Tidsskrift for Norsk psykologforening.